

Баришевська І. В.

*канд. екон. наук, доцент, доцент
кафедри фінансів, банківської справи та страхування*

Сирцева С. В.

*канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

Ресурсне забезпечення інноваційної діяльності

Одним з ключових напрямків забезпечення розвитку економіки країни і посилення її позицій на зовнішніх ринках є розвиток інноваційної діяльності.

Інноваційна діяльність – комплекс наукових, технологічних, організаційних, економічних та інших заходів, цільовою спрямованістю яких є розроблення інноваційних проєктів, їх реалізація через систему використання і комерціалізацію з метою виробництва конкурентоспроможної продукції та надання послуг (виконання робіт) з новими або вдосконаленими якостями.

У глобальному рейтингу інновацій за 2019 рік (Global Innovation Index 2019) Україна в загальному рейтингу зайняла 47 місце.

Глобальний інноваційний індекс - дослідження інноваційного клімату країни, яке проводить з 2007 року школа бізнесу INSEAD, а також Всесвітня організація інтелектуальної власності та Корнельський університет (США).

"Глобальний інноваційний індекс 2019" містить інформацію про інноваційну діяльність 129 країн світу. Для оцінки використовують 80 параметрів, які дають повну картину інноваційного розвитку, включаючи огляд політичної ситуації, стану освіти, рівня розвитку інфраструктури та бізнесу.

У підсумку Україна отримала за всіма показниками індекс 37,4 з 100 можливих. У розрізі показників України має таку ситуацію: політична та операційна стабільність – 125 місце з 129-ти, ефективність уряду – 95, верховенство права – 107, легкість початку бізнесу – 48, легкість вирішення проблеми неплатоспроможності – 115, освіта – 43, вища освіта – 37, інформаційні та комунікаційні технології – 81, урядові онлайн-послуги – 92, загальна інфраструктура – 95, екологічна стійкість – 120, кредитування – 91, легкість отримання кредитів – 29, кредитування приватного сектора – 86, інвестиції – 115, кваліфікація працівників – 45, створення знань (патенти, винаходи) – 17 (в цьому розділі за показником корисні моделі за походженням – 1 місце), вплив на знання – 47, поширення знань – 47, нематеріальні активи – 17, креативні товари і послуги – 91, креативність в онлайн – 43 [1].

Однією з головних причин низького інноваційного рейтингу України, в порівнянні зі світовими лідерами, є недостатні обсяги ресурсів, що спрямовуються в інноваційний процес.

Ресурси – це будь-які джерела та передумови отримання необхідних благ, які можна реалізувати при наявних технологіях і соціально-економічних відносинах.

Під інноваційними ресурсами підприємства розуміють детермінанти, що визначають здатність системи до інноваційної діяльності та стають її джерелами (кадрові, науково-технічні, виробничо-технологічні, фінансово-економічні).

У найзагальнішому вигляді під інноваційними ресурсами розуміють ресурси, за допомогою яких забезпечується діяльність в області інноваційного процесу суб'єкта господарювання. До інноваційних ресурсів дослідники відносять:

– матеріальні та технічні – це ресурси, які використовуються для розробки, запровадження та поширення інноваційних продуктів (сировина, матеріали, обладнання, обчислювальна техніка, лабораторії, новітні технології та ін.);

– фінансові – є різні джерела фінансування діяльності в сфері інновацій та забезпечують функціонування взаємодії інших видів ресурсів;

– організаційно-управлінські – це ресурси, що представляють різні механізми, методи і способи управління, систему організації діяльності в інноваційній сфері;

– кадрові – включають дані про співробітників (наявність науковців, фахівців вузького профілю та ін.), мотиваційну систему, корпоративну культуру, необхідні для забезпечення діяльності в сфері інновацій;

– інформаційні ресурси – пов'язані з процесами по створенню, передачі, застосування та зберігання інформації, необхідної для здійснення інноваційного процесу (нормативна, правова, науково-технічна інформація, дані про зовнішніх і внутрішніх ринках, споживачів, конкурентів і ін.);

– ресурси, які пов'язані з діловою репутацією компанії (імідж підприємства, гудвіл, досвід та ін.) [2].

Більшість вчених наголошують, що фінансові ресурси відіграють ключову роль серед інноваційних ресурсів, оскільки всі економічні відносини забезпечуються фінансовими потоками. Більш того, незважаючи на те, що на різних етапах життєвого циклу інноваційного проекту потрібні різні види ресурсів, фінансові – є обов'язковим елементом на всіх стадіях розвитку інноваційного проекту. При цьому, в силу нерозвиненості фінансового ринку, поганого інвестиційного клімату, наявності вузького переліку форм фінансування, низьку активність держави та інших чинників, вітчизняні підприємства стикаються з гострою нестачею фінансових ресурсів, що відбивається на структурі їх витрат по фінансуванню і ефективності інноваційної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Всесвітня організація інтелектуальної власності URL: https://www.wipo.int/global_innovation_index/ru/2019/ (дата звернення: 01.09.2019).
2. Жигаєв Г.В. Ресурсне забезпечення інноваційної діяльності підприємства. URL: <http://uecs.ru/uecs41-412012/item/1339-2012-05-12-05-44-50> (дата звернення: 01.09.2019).
3. Сіренко Н. М. Управління стратегією інноваційного розвитку аграрного сектора економіки України : монографія. Миколаїв, 2010. 416 с.